

РЕШЕНИЕ

№ 8343

гр. София, 27.12.2013 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 4 състав,
в публично заседание на 23.09.2013 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Весела Павлова

при участието на секретаря Петя Кръстева и при участието на прокурора Никова, като разгледа дело номер **8618** по описа за **2012** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от АПК вр. чл. 1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Образувано е по искова молба с вх. № 25444 от 16.12.2010 г. по описа на Административен съд Варна, вх. № 21146 от 13.09.2012 г. по описа на Административен съд София град, подадена от Д. И. И. от [населено място] срещу Областна дирекция на Министерство на вътрешните работи В., с която са предявени в условията на кумулативно обективно съединяване искове: 1. иск за присъждане на обезщетение за имуществени вреди в общ размер на 2 774,30 лева по отделни пера, както следва: а) заплатени държавни такси по адм. дело № 204/2010 г. по описа на АС Варна, по адм. дело № 4920/2011 г. по описа на Върховен административен съд и по адм. дело № 4095/2010 г., разходи за съдебни удостоверения по адм. дело № 204/2010 г. по описа на АС Варна, пощенски разходи по дело № 204/2010 г. по описа на АС Варна и по пр. № 1235/2009 г. на ОДМВР В.; б) разходи за правна помощ по адм. дело № 204/2010 г. по описа на АС Варна; разходи за правна помощ във връзка с обжалване на определение № 1630 от 01.04.2010 г. пред Върховен административен съд; разходи за правна помощ, консултации във връзка с обжалване на решение № 194/2011 г. на АС Варна пред Върховен административен съд; правна помощ от 06.05.2010 г. за отмяна на заповед № І з – 571 от 10.04.2010г. на генералния секретар на МВР; обжалване пред ЕСПЧ; разходи за правна помощ по адм. дело № 4095/2010 г. по описа на АС Варна; разходи за правна помощ по пр. № 1235/2009 г. по описа на ОД МВР В. за отмяна на заповед № 16/2009 г.; в) разходи за преглед и стабилизиращо

лечение на лявото око, изразяващи се в преписани офтальмол 5 % - 5.60 лева, за периода от м. 01.2009 г. до м. 06.2012 г. – 470.4 лева, предписани лутеинови препарати – общо 428 лева, допълнителни прегледи в клиника „Вижън”, С. – 90 лева; 2. иск за присъждане на неимуществени вреди в размер на 8000, 00 лева, представляващи: а) лишение от квалифицирано лечение и завършване на лечение, нарушение права съгласно Х. на пациента – неимуществени вреди в размер на 4000 лева; б) физически болки и страдания, притеснения, загуба на време, пренапрежение и дистрес, задълбочаване на инвалидността от 51 % на 54 %, причинени от бездействие – неизпълнение на задължения по чл.9, ал. 2 и по чл. 35 от АПК за събиране на всички доказателства при издаване на заповед № 16/2009 г. - неимуществени вреди в размер на 2000 лева; в) болки и страдания като последица от неприлагане на съдебна практика във връзка с правото на защита – пряка неимуществена вреда в размер на 1000 лева; г) нематериални вреди в пряка зависимост от ограничаване на гражданските права на гражданите на ЕС и нарушаване на Х. за основните свободи, Директива 2004/38 като пряка последица от заповед № 16/2009 г. – неимуществени вреди в размер на 1000 лева.

В исковата молба и уточнението към нея от 13.08.2012 г. ищецът твърди, че така описаните имуществени и неимуществени вреди са пряка и непосредствена последица от заповед № 16/2009 г. на директора на ОД на МВР В., с която му е била наложена ПАМ – забрана за напускане на страната на основание чл. 76, т. 3 от ЗБДС (отм.), отменена с решение № 9343 от 28.06.2012 г. по адм. дело № 4920/2011 г. по описа на Върховен административен съд, VII отделение. Процесуалният представител на ищеца поддържа становището за основателност на предявените при условията на кумулативно обективно съединяване искове, като счита, че те са доказани по основание и размер съобразно заключенията по приетите съдебно-медицинска и съдебно-счетоводна експертиза и събраните по делото гласни и писмени доказателства. Иска от съда ответната страна – ОД на МВР да бъде осъдена да заплати претендираното обезщетение за причинени имуществени и неимуществени вреди в общ размер на 10 774,30 лева. Претендират се и направените по делото разноски.

Ответната страна – ОД на МВР [населено място], не се представлява и не изразява становище по предявените искове. В писмения отговор от 01.11.2012 г. ответната страна оспорва исковете като недоказани и неоснователни, като изразява становище за липса на доказателства за наличието на причинно-следствена връзка между претендираните имуществени и неимуществени вреди и отменения административен акт.

Контролиращата страна – Софийска градска прокуратура, представлявана от прокурор Никова поддържа, че исковете са основателни, като относно размера им следва да се съобрази приетото заключение по съдебно-счетоводната експертиза.

Административен съд София град, I отделение, IV състав, като обсъди доводите на страните и събраните по делото писмени доказателства, приема за установено следното от фактическа страна:

С молба на частен съдебен изпълнител с район на действие – Окръжен съд Варна е поискано налагане на ограничителна мярка по чл. 76, т. 3 от ЗБДС (отм.) на Д. И. И. на основание, че същият има парични задължения в качеството му на длъжник в размер на олихвяема сума от 5 142,31 лева от 31.08.2008 г., ведно със законната лихва в размер на 673,44 лева, установени по съдебен ред с изпълнителен лист на РС Варна и определение № 7599 от 15.05.2008 г. по гр. дело № 722/2008 г. на РС Варна, за

удовлетворяване вземането на [фирма].

Въз основа на искането със заповед № 16 от 09.01.2009 г. на директора на ОД на МВР В. е наложена ПАМ по чл. 76, т. 3 и чл. 78 и чл. 79 от ЗБДС (в действащата редакция) -на Д. И. И., с която не се разрешава напускане на страната и /или издаването на паспорт или заместващи го документи на лицето.

С решение № 194 от 02.02.2011 г. по адм. дело № 204/2010 г. по описа на Административен съд Варна е отменена горесцитираната заповед в частта, в която на Д. И. И. е наложена ПАМ – „забрана за напускане на РБ и отказ за издаването на паспорти или заместващи ги документи” по отношение на държавите – членки на Европейския съюз, а в останалата част жалбата му е отхвърлена като неоснователна.

С решение № 9343 от 28.06.2012 г. по адм. дело № 4920/2011 г. по описа на Върховен административен съд е отменено решение № 194 от 02.02.2011 г. по адм. дело № 204/2010 г. по описа на Административен съд Варна в частта, с която е отхвърлена жалбата на Д. И. И. срещу заповед № 16/09.01.2009 г. на директора на ОД на МВР В. и е отменена заповед № 16 от 09.01.2009 г. на директора на ОД на МВР В., с която на ищеца е наложена ПАМ – забрана за напускане на РБ и отказ за издаване на паспорти или заместващи ги документи, извън държавите – членки на Европейския съюз.

Установява се, че на ищеца е определена 51 % трайно намалена работоспособност с дата на инвалидността 15.02.2005 г. съгласно ЕР № 0175 от 026 от 09.02.2009 г., издадено от ТЕЛК за очни заболявания, с водеща диагноза – отлепване и разкъсване на ретината.

Същият процент ТНР е определен и с ЕР № 0361 от 045/08.04.2010 г. на ТЕЛК – очни заболявания.

С ЕР № 0975 от 074/18.04.2011 г. на ТЕЛК очни заболявания на ищеца е определен 54 % трайно намалена работоспособност със срок на инвалидността – пожизнен.

В рамките на съдебното производство е изслушано и прието като неоспорено от страните заключение по комбинирана съдебнопсихиатрична и офталмологична експертиза, при изготвянето на което вещите лица д-р Г. и д-р В. са извършили личен преглед на ищеца и са взели предвид приложените по делото писмени доказателства (рецепти, рецептурна книжка, епикризи), подробно описани в на стр.2,3 и 4 от заключението. В т. 1 и т. 2 от заключението са описани неблагоприятните промени, които са настъпили у ищеца във връзка с диагностицираното очно заболяване на лявото око. В т. 3 от заключението е прието, че с голяма вероятност може да се заключи, че през 2009 г. в резултат на ограничаване възможността за адекватно лечение на очното заболяване на ищеца се е появило психично заболяване – Адаптационна реакция – смесена тревожна депресивна реакция – F 43.22 по М. 10 – та ревизия. В т. 4 е отразено, че проследявайки ЕР на ТЕЛК по очни болести от 2006 г. до 2011 г. процентът на ТНР е нарастнал от 40,25 % до 54 %, което говори за влошаване на състоянието на Д. И.. В т. 5 са описани различните видове хирургични операции и съответно тяхната стойност, касаещи лечението на окото съобразно поставената диагноза на ищеца.

По делото е прието заключение по съдебно-икономическа експертиза, изготвено от в.л. Е. Б. С., която е извършила изчисление на разходите на извършените правни услуги от ищеца на базата на приетите по делото доказателства (договори за правна помощ) и на разходите за лечение. Според вещото лице ищещът е заплатил сумата в размер на 3050 лева по договори за правна защита, като за завеждане на настоящото дело е заплатил адвокатски хонорар за сумата от 500 лева и тази сума не е включена в

общия размер. Относно платени суми за застраховки сумата е 571,60 лева (по квитанции за периода от м.01.2012 г., м. 04.2012 г., м. 07.2012 г., м.10.2012 г. и м.12.2012 г., описани в таблицата на стр. 2 от заключението). Във връзка с направените разходи за лечение относно закупени лекарства сумата е в размер на 205,60 лева, като фактурите за лекарства за описани на стр. 2 от заключението и те за периода от м.11,м.12.2012 г. и м.01.2013 г. Вещото лице е включило и претендираните суми на обща стойност 899,40 лева, от които 471,40 лева за офтантимол (за периода от 01.2009 г. до 06.2012 г.), 428 лева за лутеинови препарати и 90 лева за допълнителен преглед в клиника „Вижън” С.. В заключението са описани и претендираните разходи за платени държавни такси по адм. дело № 204/2010 г. на Административен съд Варна, дело № 4920/2011 г. на Върховен административен съд и адм. дело № 4096/2010 г. по описа на Административен съд Варна, както и сумите за такси за съдебни удостоверения и съответно, пощенски разходи. В заключението на стр. 4 и стр. 5 са описани сумите, посочени в СМЕ относно стойността на отделни консумативи (вътрешноочна леща; доза силиконово масло; експедиращ газ; инжекция за апликация на интервitreално на А.; овлажняващи и епителотонични капки и гелове; за вторично поддържане на лечение на вторична глаукома; цена на периодични прегледи).

По делото са приети като доказателства представените от ищеца копия от епикризи, описани на стр. 21 от делото, както и медицински доклад от операция на 28.02.2005 г. на д-р К. К. (в превод на български език) – прил. от л. 22 до л. 38 от делото.

Приети са копия от фактури № 973 от 26.11.2012 г., № 974 от 06.12.2012 г., № 976 от 17.12.2012 г., № 96 от 28.12.2012 г. и № 02....3845 от 09.01.2012 г. за закупени лекарствени препарати (л. 44 – л. 48 от делото); етапна епикриза от 29.11.2012 г. на медицински център „Зора” (л.43 от делото); копия от договори за правна защита и съдействие (прил. на л. 49 – л. 56 от делото); копия от квитанции за заплатени застрахователни премии по застрахователна полица на Б. № 27/0338 от 01.10.2011 г. (за периода от началото на 2012 г. до края на 2012 г., прил. на л. 57 – л.64 от делото).

Разпитани са в качеството на свидетели И. И. Т. и Б. А. Р.. Св. Т. е изготвила етапна епикриза на ищеца от 13 януари 2005 г. (прил. на л. 29 – л.30 от делото), като пред съда същата заявява, че познава ищеца от близо 10 години. Разказва за заболяването на лявото око и за неблагоприятните промени в здравословното му състояние от 2003 г. досега. Твърди, че в България са му извършвани още 3 – 4 операции, но те са били неуспешни. Операцията в Б. му е направени през 2005 г., като след това е трябвало да се премахне силиконово тяло от окото му и в България са отказали да извършат тази интервенция. Тогава са се обърнали отново към д-р К. и се е водела кореспонденция ищецът да отиде да се оперира в Б., но това не се е осъществило през 2008 г. – 2009 г. Поддържа, че в България водещи специалисти по очни болести отказват да извършат тази манипулация.

Св. Р. заявява, че познава ищеца от 2004 г. – 2005 г., когато и двамата имали проблеми със зрението. Твърди, че през 2010 г. – 2011 г. (не може да си спомни точната година) ищецът е искал да замине за Б., където да бъде опериран от д-р К., за да му премахне силиконовото тяло в окото, но не е сторил това поради наложената му забрана да напуска страната. Разказва, че състоянието му се е влошило от 2010 г. насам – „окото започна да сълзи, да го боли и той започна да ходи по клиники в [населено място]”. След като възстановил частично зрението на едното си око ищецът загубил зрението на другото с почти 100 % и след това му била направена операция в

България на другото око, която била успешна. Поддържа, че ищецът е водил съдебни дела, за да му бъде отменена наложената забрана за напускане на страната. Твърди, че забраната е довела до тежко увреждане на психическия статус на ищеца („тотално беше срина психически.. особено когато спря да вижда с другото око...непрекъснато му беше в главата какво да прави, тъй като не можеше да работи”). Заявява, че в България лекарите са отказвали да премахнат силиконовото тяло от окото.

Относно тегления банков кредит от брата на ищеца е прието по делото удостоверение изх. № 2319 от 11.07.2013 г., издадено от С. Женерал Е., съгласно което остатъчната стойност на кредита към датата на смъртта на П. И. И. на 12.10.2005 г. е 5574,90 лева, като съобразно удържаните вноски за месец ноември и декември, остатъчната стойност на неизплатената част от кредита е 5017,14 лева. Договорът за кредит „Е.” № 10903 от 15.03.2004 г. е застрахован със застрахователна полица № 1080.

По делото са приобщени доказателствата към адм.дело № 204/2010 г. по описа на Административен съд Варна заедно с адм. дело № 7269/2010 г. по описа на Върховен административен съд, адм. дело № 8594/2009 г. по описа на Административен съд София град ведно с адм. дело № 4920/2011 г. и адм. дело № 5571/2013 г. по опис на Върховен административен съд.

При така установената фактическа обстановка и като разгледа доводите в исковата молба и обсъди събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, Административен съд София град, I отделение, 4 състав направи следните правни изводи:

Съгласно разпоредбата на чл. 203 от АПК гражданите и юридическите лица могат да предявят иски за обезщетение за вреди, причинени им от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица.

Предявените в условията на кумулативно обективно съединяване иски аз имуществени и неимуществени вреди от Д. И. И. срещу ОД на МВР В. са процесуално допустими, като същите изхождат от лице, имащо активна процесуална легитимация и са насочени срещу юридическо лице по чл.205 от АПК. Претендират за вреди в резултат на отменена с влязъл в сила съдебен акт като незаконосъобразна заповед № 16/2009 г. на директора на ОД на МВР В., с която на ищеца е наложена ПАМ – забрана за напускане на страната на основание чл.76, т. 3 от ЗБДС (отм.).

По основателността на исковите съдът намира следното:

Основателността на иск с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ предполага установяването на кумулативното наличие на следните материални предпоставки: незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред; вреда от такъв административен акт или от незаконно действие или бездействие; причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат. При липса на някой от елементите на посочения фактически състав не може да се реализира отговорността на държавата по посочения ред.

По категоричен начин е установено наличието на влязъл в сила съдебен акт за отмяната като незаконосъобразна на процесната заповед № 16/2009 г. на директора на ОД на МВР В., с която на ищеца е била наложена принудителна административна мярка – забрана за напускане на страната на основание чл.76, т. 3 от ЗБДС (отм.). Съдът следва да отбележи, че всички заявени от ищеца твърдения за допуснати нарушения от административния орган при издаване на заповед №з – 16/2009 г. на

директора на ОДМВР В. не следва да се обсъждат, тъй като те се отнасят до въпроса относно законосъобразността на индивидуалния административен акт и не се свързват с предявените иски претенции. Със сила на пресъдено нещо е решен въпрос относно законосъобразността на издадената заповед, като същата е отменена изцяло като незаконосъобразна. Без значение за предявените иски претенции са и доводите относно наличието или липсата на материално правно основание за издаване на заповедта за налагане на ПАМ, т.е. въпросите относно наличието или не на задължения към ТБ [фирма] в големи размери (над 5000 лева) и дали личното имущество на ищеца покрива задължението му.

Съдът дължи произнасяне по наличието или липсата на останалите материалноправни предпоставки за ангажиране на отговорността на държавата за причинени вреди по реда на ЗОДОВ, като следва да се разгледат всека една от предявените иски претенции по отделни пера, така както са заявени от ищеца.

По отношение на исковата претенция за присъждане на имуществени вреди, които ищецът твърди, че се намират в пряка причинна връзка с отменения индивидуален административен акт, съдът обосновава извода за нейната неоснователност.

Относно заявените вреди за заплащане на разходи за заплатени държавни такси и за предоставена на ищеца правна помощ и съдействие в рамките на производствата по оспорване на заповедта за наложената ПАМ (тези пред Административен съд Варна и Върховен административен съд) не се установява наличието на пряка причинна връзка между отменения административен акт и претендираните вреди. За тяхното присъждане ищецът е разполагал с друго средство за защита, а именно: да заяви искането си за присъждане на разноските по всяко конкретно дело до приключване на устните състезания пред съответната съдебна инстанция по реда на чл.143 от АПК, както и е могъл да иска изменение на решението в частта за разноските по реда и условията на чл.248 от ГПК. В този смисъл ако ищецът е пропуснал да направи това своевременно, за него не съществува правна възможност да иска възстановяване на така направените разходи за адвокатска защита по реда на ЗОДОВ в отделно производство. С решение № 9343 от 28.06.2012 г. по адм. дело № 4920/2011 г. по описа на Върховен административен съд, VII отделение на жалбоподателя Д. И. са присъдени направените по касационното производство разноски в размер на 5 (пет) лева. С допълнителна молба от 10.07.2012 г. лицето е поискало решението да бъде изменено, включително и в частта за разноските, като бъдат присъдени и сумите в размер на 40 лева – 2 x 10 лева за образуване на делото пред Административен съд Варна и 20 лева за образуване на делото пред Върховен административен съд. С решение № 16393 от 19.12.2012 г. по адм. дело № 4920/2011 г. по описа на ВАС, VII отделение е отхвърлена като неоснователна молбата на Д. И. И. за постановяване на допълнително решение по адм. дело № 4920/2011 г. На 22.10.2012 г. от жалбоподателя е подадена нова молба за изменение на решението в частта за разноските, като се присъдят освен заплатените такси по делото пред Административен съд Варна и Върховен административен съд, и адвокатско възнаграждение – 150 лева за обжалване на заповед № 16/2009 г. и заповед № І з – 571 от 10.04.2009 г. на генералния секретар на МВР по административен ред и 450

лева за правна помощ по обжалване на заповед № 16/2009 г. пред АС Варна по адм. дело № 204/2010 г. и № 4920/2011 г. по описа на Върховен административен съд. С определение № 2156 от 14.02.2013 г. по адм. дело № 4920/2011 г. на ВАС, VII отделение е оставена без разглеждане молбата на Д. И. И. за присъждане на направените по делото разноски по адм. дело № 4920/2011 г. по описа на ВАС, VII отделение.

Следователно, след като ищецът е пропуснал да заяви претендираните разходи за правна защита и разноските за заплатени държавни такси, включително и да поиска изменение на решението в частта за разноските в срока по чл.248 от ГПК и за тези обстоятелства е налице влязъл в сила съдебен акт, то същия не разполага с правото да ги претендира в рамките на исковото производство по ЗОДОВ. Съобразно това съдът намира, че между отменената като незаконосъобразна заповед за налагане на ПАМ на ищеца и направените от същия разходи за правна защита и съдействие в производствата пред Административен съд Варна и Върховен административен съд във връзка със законосъобразността на посочения индивидуален административен акт не съществува пряка и непосредствена връзка.

Съдът не дължи произнасяне по размера на така претендираните вреди, тъй като искът е недоказан и неоснователен поради липсата на пряка причинна връзка между отменения административен акт и вредите.

Относно исковата претенция за направени разходи за преглед и стабилизиращо лечение на лявото око, изразяващи се в предписани офтантимолол 5 % - 5.60 лева, за периода от м. 01.2009 г. до м. 06.2012 г. – 470.4 лева, предписани лутеинови препарати – общо 428 лева, допълнителни прегледи в клиника „Вижън“, С. – 90 лева, съдът намира, че същата се явява неоснователна. На първо място, не е доказано по категоричен начин, че така описаните разходи за лекарствени препарати и прегледи са в резултат на наложената ПАМ на ищеца. Тези разходи са били необходими с оглед диагностицираното очно заболяване на ищеца (на лявото око), но от множеството писмени доказателства, приети по делото не е доказано тези разходи да се намират в пряка връзка с отменения като незаконосъобразен административен акт. Това следва от заключението по комбинираната офталмологична – психиатрична експертиза и от разпита на в.л. д-р Г.. Освен това по делото липсват и конкретни доказателства (разходни документи), че действително са изразходвани посочените суми от 470,40 лева, 428 лева и 90 лева за периода от м.01.2009 г. до 06.2012 г. от ищеца – няма приложени рецепти, касови бележки, фактури и др. По делото са приложени фактури заедно с фискални бонове към тях, отнасящи се до закупуване на лекарствени препарати за период през 2012 г., който не попада в обхвата на исковата претенция и не следва да се вземат предвид. От друга страна, в.л. С. е посочило така претендираните суми за разходи за преглед и стабилизиращо лечение в заключението си, без да се позовава на конкретни писмени данни по делото, а само е посочило така заявените от ищеца суми като част от исковата претенция, насочена срещу ОД на МВР В.. Това означава, че исковата претенция относно така претендираните имуществени вреди се явява недоказана и следва да се отхвърли като неоснователна.

Относно исковата претенция за присъждане на неимуществени вреди в общ размер на 8000, 00 лева, по отделни пера, както следва: а) лишение от квалифицирано лечение и завършване на лечение, нарушение права съгласно Х. на пациента – неимуществени вреди в размер на 4000 лева; б) физически болки и страдания, притеснения, загуба на време, пренапрежение и дистрес, задълбочаване на инвалидността от 51 % на 54 %, причинени от бездействие – неизпълнение на задължения по чл.9, ал. 2 и по чл. 35 от АПК за събиране на всички доказателства при издаване на заповед № 16/2009 г. - неимуществени вреди в размер на 2000 лева; в) болки и страдания като последица от неприлагане на съдебна практика във връзка с правото на защита – пряка неимуществена вреда в размер на 1000 лева; г) нематериални вреди в пряка зависимост от ограничаване на гражданските права на гражданите на ЕС и нарушаване на Х. за основните свободи, Директива 2004/38 като пряка последица от заповед № 16/2009 г. – неимуществени вреди в размер на 1000 лева, съдът намира следното:

По перо по б. „а” относно липсата на квалифицирано лечение и завършване на лечение и нарушение на права съгласно Х. на пациента така заявената искова претенция е неоснователна. Недоказано е липсата на квалифицирано лечение и завършване на лечение да се дължи на отменената като незаконосъобразна заповед за налагане на ищеца на ПАМ по чл.76, т. 3 от ЗБДС (отм.). Действително през 2009 г. и до датата на отмяната на заповедта на ищеца е наложено ограничение да напуска РБ както за държавите – членки на ЕС, така и извън тях, но за да се присъди обезщетение по реда и условията на ЗОДОВ, следва по категоричен начин да е установено, че вредите се дължат на незаконосъобразния административен акт или незаконосъобразно действие (бездействие) на административен орган или длъжностно лице. В случая такава пряка връзка не е доказана. Според вещото лице Г. ищецът И. страда от катаракти на двете очи, оперирани по различно време. След травма на лявото око се получава луксация на изкуствената леща с последвало репониране и отлепване на ретината на лявото око, като са последвали операции по залепване на рецидивизиращите отлепвания както в чужбина, така и в РБ. Появила се е вторична глаукома (повишено вътреочно налягане), която налага медикаментозно лечение. При разпита си пред съда в.л. Г. поддържа, че същественото поражение на лявото око е настъпило скоро след операцията през м.08.2002 г., като на 05.05.2004 г. има нова оперативна намеса, тъй като започва драстично намаляване на зрителната острота поради отлепване на ретината. От м.01.2009 г. състоянието на ищеца се е влошило според думите на в.л. д-р Г. („когато веднъж се отлепи ретината на окото, независимо поради каква причина, започва един порочен кръг на непрекъснати реаблации (отлепвания отново) и целият този комплекс започва да се повтаря, отново и отново”). При поставен въпрос от страна на ответника дали е било съществено за ищеца да бъде опериран до 26.05.2010 г. или е можело операцията да бъде извършена след тази дата, д-р Г. отговаря, че това остава на по-заден план, като основната тежест е на отлепената ретина, а тя допълнително влошава опороченото зрение и допълва, че в България на няколко места се извършват такива операции. Следователно, от събраните доказателства, включително и заключението по комплексната

съдебно-офталмологична и психиатрична експертиза се установи възможността лечението на окото да се проведе и в България и не е било абсолютно наложително да се извърши оперативна намеса при д-р К. в Б.. От страна на ищеца не са ангажирани конкретни доказателства за явното му намерение да иска да напусне РБ през времето на действие на наложената ПАМ, за да осъществи лечение в друга държава (например закупени самолетни билети, резервация за хотел, кореспонденция с д-р К. и др.). Представената по делото покана от клиниката „С. А.“ в А., Б., отправена до Д. И. относно дата на хоспитализация 08.02.2009 г. и дата на операция – 09.02.2009 г. не доказва, че лицето е имало желание и извършило всички необходими стъпки, за да напусне РБ и да се оперира в така посочената чуждестранна клиника. Само при наличието на такива категорични писмени доказателства и съответно, при доказано влошаване на здравословното състояние в така посочения период исковата претенция за сумата от 4000 лева относно липса на адекватно лечение в резултат на наложената на ищеца ПАМ би била основателна. В допълнение следва да се посочи, че ако лицето счита, че действително е претърпял посочените имуществени вреди в резултат на неадекватно лечение, то същият разполага с възможността да упражни правото си на защита по общия исков ред пред съответния граждански съд (районен или окръжен) в зависимост от претендираната сума, като искът няма да е насочен срещу държавен орган.

По отношение на сумата в размер на 2000 лева по б.”б” относно физически болки и страдания, притеснения, загуба на време, пренапрежение и дистрес, задълбочаване на инвалидността от 51 % на 54 %, причинени от бездействие – неизпълнение на задължения по чл. 9, ал. 2 и по чл. 35 от АПК за събиране на всички доказателства при издаване на заповед № 16/2009 г. и сумата в размер на 1000 лева по б.”в” относно болки и страдания като последица от неприлагане на съдебна практика във връзка с правото на защита съдът счита, че така претендираните вреди не са в резултат на отменената като незаконосъобразна заповед за налагане на ПАМ. Вредите, които се претендират и присъждат в производството по реда на чл.203 и сл. от АПК следва да са в резултат от незаконосъобразен административен акт или незаконосъобразно действие или бездействие. Така описаните по б.б и б.в неимуществени вреди се твърди, че са в резултат на бездействие на органа, издател на отменената заповед за ПАМ в рамките на административното производство (несъбиране на всички относими доказателства и при неприлагане на съдебна практика във връзка с правото на защита на съответното лице). Т.е. не се твърди, че тези неимуществени вреди са причинени от самия административен акт, а от бездействието на издателя на акта в рамките на самото административно производство. Това изключва отговорността на административния орган по ЗОДОВ, доколкото тези твърдения касаят спора относно законосъобразността на обжалваната заповед за прилагане на ПАМ и съответно, обуславят извода за нейната незаконосъобразност, както е приел съдът.

По отношение на вредите по б.”г” съдът намира исковата претенция за основателна. В резултат на наложената мярка на ищеца са засегнати неговите основни права, включително правото му на свободно придвижване

на територията на Европейския съюз и извън нея. Ограничението е извършено при неспазване на основните принципи на правото на Европейския съюз и извън пределите, допустими съгласно Директива 2004/38, т.е. при липса на съображения за обществен ред и обществена сигурност. Едновременно с това наложената принудителна административна мярка е повлияла изключително неблагоприятно върху психическото състояние на ищеца, което е установено от в.л. д-р В. в заключението по комплексната съдебно-офталмологична и психиатрична експертиза. Съгласно констатираното от в.л. д-р В. въз основа на документите по делото и от личния преглед на освидетелстваното лице е прието, че „вследствие на стресогенна ситуация с реална заплаха от загуба на зрение при Д. И. се е развила адаптационна реакция F -43.2 по М. 10 –та ревизия. В самото ѝ начало вероятно са преобладавали гневни изблици, които впоследствие са преминали в резигнация и угнетеност. Подобна смяна в афектите и биотонуса много често се наблюдава при БАР (биполярно афективно разстройство), поради което представлява диференциално-диагностичен проблем. Адаптационните реакции се пораждат от ситуации с интензивен и продължителен стрес. Проявленията им са лимитирани във времето и са с тенденция към затихване в рамките на около 6 месеца, докато БАР е биологична болест на централната нервна система, която без адекватно лечение има прогресиращ ход. В този смисъл БАР не се причинява от преживелищни ситуации...”. Според св. Р., близка позната на ищеца, психическото състояние на ищеца значително се влошило, след като разбрал за наложената му ПАМ и невъзможността да извърши операция на окото в Б. („тотално беше сринат психически, особено когато спря да вижда с едното око..непрекъснато му беше в главата както да прави, тъй като не можеше да работи.”).

Съобразно така събраните гласни и писмени доказателства се обосновава извода за доказаност на твърдяните неимуществени вреди, описани в п.2, б.”г”. На първо място, издаването на самата заповед за прилагане на ПАМ е обусловило ограничаването на правото на свободно движение, но и е довело до причиняване на определени болки и страдания от психическо естество.

Относно претендирания размер съдът съобрази нормата на чл.52 от ЗЗД, съгласно която обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Справедливостта, като критерий за определяне на паричния еквивалент на моралните вреди, включва винаги конкретни факти, относими към стойността, която засегнатите блага са имали за своя притежател. Тя се извежда от преценката на конкретно съществуващи обстоятелства – характер и степен на увреждане, начин и обстоятелства, при които е получено, последици, възраст на увредения, обществено и социално положение.

Като се отчете времето на действие на мярката, а именно същата е наложена през м.01.2009 г. и тя е продължила действието си до влизане в сила на съдебния акт за нейната отмяна през м.06.2012 г. и като се вземе предвид обстоятелството, че е засегнато едно от основните граждански права на лицето (правото му на свободно движение) и се отчете влошеното психическо състояние на ищеца, считано от началото на 2009 г., съдът намира, че

претендираното обезщетение в размер на 1000 лева се явява основателно. Въз основа на гореизложеното съдът намира, че предявеният иск за имуществени вреди в общ размер на 2 774,30 лева по отделни пера, както следва: а) заплатени държавни такси по адм. дело № 204/2010 г. по описа на АС Варна, по адм. дело № 4920/2011 г. по описа на Върховен административен съд и по адм. дело № 4095/2010 г., разходи за съдебни удостоверения по адм. дело № 204/2010 г. по описа на АС Варна, пощенски разходи по дело № 204/2010 г. по описа на АС Варна и по пр. № 1235/2009 г. на ОДМВР В.; б) разходи за правна помощ по адм. дело № 204/2010 г. по описа на АС Варна; разходи за правна помощ във връзка с обжалване на определение № 1630 от 01.04.2010 г. пред Върховен административен съд; разходи за правна помощ, консултации във връзка с обжалване на решение № 194/2011 г. на АС Варна пред Върховен административен съд; правна помощ от 06.05.2010 г. за отмяна на заповед № І з – 571 от 10.04.2010 г. на генералния секретар на МВР; обжалване пред ЕСПЧ; разходи за правна помощ по адм. дело № 4095/2010 г. по описа на АС Варна; разходи за правна помощ по пр. № 1235/2009 г. по описа на ОД МВР В. за отмяна на заповед № 16/2009 г.; в) разходи за преглед и стабилизиращо лечение на лявото око, изразяващи се в преписани офтальмол 5 % - 5.60 лева, за периода от м. 01.2009 г. до м. 06.2012 г. – 470.4 лева, предписани лутеинови препарати – общо 428 лева, допълнителни прегледи в клиника „Вижън“, С. – 90 лева, както и иска за присъждане на неимуществени вреди в размер на 7000, 00 лева, представляващи: а) лишение от квалифицирано лечение и завършване на лечение, нарушение права съгласно Х. на пациента – неимуществени вреди в размер на 4000 лева; б) физически болки и страдания, притеснения, загуба на време, пренапрежение и дистрес, задълбочаване на инвалидността от 51 % на 54 %, причинени от бездействие – неизпълнение на задължения по чл.9, ал. 2 и по чл. 35 от АПК за събиране на всички доказателства при издаване на заповед № 16/2009 г. - неимуществени вреди в размер на 2000 лева; в) болки и страдания като последица от неприлагане на съдебна практика във връзка с правото на защита – пряка неимуществена вреда в размер на 1000 лева, следва да се отхвърлят като неоснователни. Основателна е само исковата претенция за присъждане на неимуществени вреди в размер на 1000 лева по п. 2, б. „г“ от ИМ и уточнението към нея от дата 13.08.2012 г.

Във връзка с разноските по делото съгласно чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ ако искът бъде уважен изцяло или частично, съдът осъжда ответника да заплати разноските по производството, както и да заплати внесената от ищеца държавна такса. Съдът осъжда ответника да заплати на ищеца и възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с уважената част на иска.

Съобразно гореизложеното ОД на МВР [населено място] следва да бъде осъдено да заплати на Д. И. И. разноски в размер на 550 (петстотин и петдесет) лева – възнаграждения за вещи лица в общ размер на 530 лева, внесена държавна такса в размер на 10 (десет) лева и такса от 10 (десет) лева за издаване на съдебно удостоверение. На ищеца следва да се присъди и адвокатско възнаграждение в размер на 46,42 (четиридесет и шест лева и четиридесет и две стотинки) лева съразмерно с уважената част от исковете.

Водим от горното и на основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, чл. 203 и сл. от АПК и чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ, Административен съд София – град, I отделение, IV състав,

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Областна дирекция на Министерство на вътрешните работи В. да заплати на Д. И. И. ЕГН [ЕГН] обезщетение за неимуществени вреди в размер на 1000 (хиляда) лева, като пряка последица от отменената като незаконосъобразна заповед № 16 от 09.01.2009 г. на директора на ОД на МВР В., представляващи нематериални вреди в пряка зависимост от ограничаване на гражданските права на гражданите на ЕС и нарушаване на Х. за основните свободи и Директива 2004/38, като ОТХВЪРЛЯ иска за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди в останалата му част за сумата от 7000 лева по пера по б.„а”, б.„б” и б.„в”.

ОТХВЪРЛЯ предявения от Д. И. И. срещу ОД на МВР В. иск за присъждане на обезщетение за имуществени вреди в общ размер на 2 774,30 лева по отделни пера, както следва: а) заплатени държавни такси по адм. дело № 204/2010 г. по описа на АС Варна, по адм. дело № 4920/2011 г. по описа на Върховен административен съд и по адм. дело № 4095/2010 г., разходи за съдебни удостоверения по адм. дело № 204/2010 г. по описа на АС Варна, пощенски разходи по дело № 204/2010 г. по описа на АС Варна и по пр. № 1235/2009 г. на ОДМВР В.; б) разходи за правна помощ по адм. дело № 204/2010 г. по описа на АС Варна; разходи за правна помощ във връзка с обжалване на определение № 1630 от 01.04.2010 г. пред Върховен административен съд; разходи за правна помощ, консултации във връзка с обжалване на решение № 194/2011 г. на АС Варна пред Върховен административен съд; правна помощ от 06.05.2010 г. за отмяна на заповед № І з – 571 от 10.04.2010г. на генералния секретар на МВР; обжалване пред ЕСПЧ; разходи за правна помощ по адм. дело № 4095/2010 г. по описа на АС Варна; разходи за правна помощ по пр. № 1235/2009 г. по описа на ОД МВР В. за отмяна на заповед № 16/2009 г.; в) разходи за преглед и стабилизиращо лечение на лявото око, изразяващи се в преписани офтальмолол 5 % - 5.60 лева, за периода от м. 01.2009 г. до м. 06.2012 г. – 470.4 лева, предписани лутеинови препарати – общо 428 лева, допълнителни прегледи в клиника „Вижън”, С. – 90 лева, претендирани в резултат на отменената заповед № 16 от 09.01.2009 г. на директора на ОД на МВР В..

ОСЪЖДА Областна дирекция на Министерство на вътрешните работи В. да заплати на Д. И. И. ЕГН [ЕГН] направените по делото разноски в размер на 550 (петстотин и петдесет) лева, както и адвокатско възнаграждение в размер на 46,42 (четиридесет и шест лева и четиридесет и две стотинки) лева съразмерно на уважената част от исковете.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14 – дневен срок от съобщението до страните, че е изготвено и получаването на препис от съдебния акт.

Административен съдия: